

Sudan: Rivaliserande militära styrkor drabbar samman

Bakgrund¹

Intensiva strider bröt ut i huvudstaden Khartoum lördagen den 15 april 2023 mellan landets två rivaliserande militära makter, de sudanesiska väpnade styrkorna SAF (*Sudanese Armed Forces*) och paramilitära RSF (*Rapid Support Forces*). SAF leds av general Abdul Fattah al-Burhan, som sedan statskuppen i oktober 2021 har varit statschef. Mohammed Hamdan Dagalo (även kallad Hemdti) leder RFS, som bildades ur Janjawid-miliserna 2013. Miliserna anklagas för krigsförbrytelser i Darfur-provinsen. Armén och RSF samarbetade 2019 då Omar al-Bashir avsattes och senaste 2021 när landets demokratiska styre störtades.

Oroligheterna har sin grund i en oenighet mellan parterna gällande integreringen av RSF i de reguljära styrkorna. I december 2022 undertecknade de styrande militära och civila krafterna ett nytt ramavtal om övergången till ett civilt styre. Övergångsstyret som var planerat till april 2023 misslyckades efter flera försök. Istället har en maktkamp uppstått mellan de militära faktionerna om vem som ska leda landets sammanslagna armé.

Fortsatta strider – dödstalet stiger

Lördagen den 15 april utbröt intensiva gatustrider i stora delar av huvudstaden där parterna försökte ta kontrollen över presidentpalatset och landets internationella flygplats. Flygplatsen stängdes och samtliga flyg till landet har ställts in. Attackerna mot flygplatsen orsakade materiella skador och strandande passagerare tvingades ta skydd i flygplatsbyggnaden undan skottlossningen.

Striderna spred sig även till andra delar av landet, bl.a. till den omstridda Darfur-regionen, Kassala och Port Sudan.

Läget eskalerade ytterligare under söndagen och måndagen. Både armén och RSF beräknas ha tiotusentals stridande på plats i huvudstaden. Fortsatt hårda strider pågår kring flygplatsen och presidentpalatset, och där parterna växelvis hävdar att

¹ Denna rapport är utgiven av Nationella operativa avdelningen, Migrationsanalys – Migrationsverkets funktion för land- och omvärldsanalys. © Migrationsverket (Swedish Migration Agency), 2023-04-19

man säkrat kontrollen. Regeringsbyggnader i Khartoum sattes i brand, inklusive försvars- och energiministeriet. Sudanesiskt stridsflyg har attackerat RSF:s baser nära huvudstaden och i andra delar av landet.

Efter ett tillfälligt eldupphör på tre timmar den 16 april, för att låta civila ta sig hem och ge möjligheten för skadade att ta sig till sjukhusen, sitter civila fortsatt instängda utan tillgång till el och vatten. Sjukhus och vårdinrättningar har attackerats och det råder brist på mediciner och sjukhusutrustning.

På måndagen den 17 april gav arméchefen, general al-Burhan, order om att upplösa RSF-styrkorna och uppmanade soldaterna att bege sig till närmaste arméförband. RFS uppges bestå av närmare 100 000 man.

Enligt den senaste rapporteringen ska närmare 200 personer dödats och över 1 800 skadats i striderna. Samtidigt stoppar FN tillfälligt all verksamhet i landet efter att tre anställda i världslivsmedelsprogrammet WFP dödats i Darfur.

Slutsats

Läget är fortsatt svårbedömt, och det är fortfarande oklart vem som kontrollerar landet. Båda parterna har i återkommande uttalanden uppgett att man återtagit makten, men uppgifterna har i skrivande stund inte gått att bekräfta.

Flera internationella aktörer har manat till vapenvila. Under dagen den 18 april gick parterna med på ett tillfälligt 24 timmar långt eldupphör, framförhandlat med hjälp av USA. Huruvida överenskommelsen kommer att leda till en varaktig lösning framöver är i dagsläget svårt att förespå. Båda parterna är väl utrustade och någorlunda jämnstarka och behöver inte skaffa vapen eller rekrytera soldater för att fortsätta strida. Detta är en synnerligen oroande utveckling, med överhängande risk för en mer omfattande och långvarig konflikt framöver.

Migrationsanalys fortsätter följa utvecklingen i landet.

MIGRATIONSVERKET'S FUNKTION FÖR LAND- OCH OMVÄRLDSANALYS

Den 1 maj 2019 inrättade Migrationsverket en ny funktion för land- och omvärldsanalys. Funktionen benämns Migrationsanalys och finns inom Migrationsverkets Nationella operativa avdelning.